

[Udenrigsministeren]

Det, vi oplever på Balkan for øjeblikket, og som vi kan opleve andre steder, er, at det er lige præcis vores frihedsidealer, vores samfundsform, vores ønsker om, hvordan verden skal indrettes, der angribes, og hvis vi ikke deltager i forsvaret af det, så forsømmer vi en væsentlig del af vores eget forsvar. Hvis vi ikke er rede til sammen med andre at forsvare de idealer, som vores samfund bygger på, ja, så risikerer vi at undergrave vores egen sikkerhed. Derfor er det, der foregår på Balkan, også vores sag. Derfor har vi ikke bare en moralsk forpligtelse, men også en egen interesse i at deltage i en indsats dér, for hvis vi og resten af Europa ser passivt til, imens menneskerettigheder og mindretalsrettigheder bliver trådt under føde, ja, så er det jo et signal til de mange andre stridsløstne, som findes på vores kontinent, om, at brug af våben betaler sig, og det kan vi ikke være interesseret i.

Der har i debattens løb været forskellige synspunkter fremme, som jeg er nødt til at reagere på, fordi jeg tror, der er en del misforståelser. Når f.eks. hr. Kim Behnke og fru Annette Just gør så meget ud af, at det ikke er en fredsbevarende indsats, der er tale om her, fordi der ikke er nogen fred at bevare, så må jeg altså korrigerer. Det fremgår klart af de FN-resolutioner, som indsatsen bygger på, at der i FN-sammenhæng er tale om en fredsbevarende aktion.

Og vist er der da ikke fred i området, men der er et sæt af regler, som er aftalt på den nylige Londonkonference om det tidligere Jugoslavien, som skal beskyttes, principper, som er vedtaget af alle stridens parter, principper, som tilsammen udgør, hvad man kunne kalde grovskitsen til en fred, og som det derfor gælder om at fastholde. I det indgår for øvrigt også, at man skal sikre, at humanitære konvojer kan komme frem. Det har stridens parter også indstillet sig på.

Derfor er det helt forkert, som nogle hævder det, at vi her arbejder ud over de sædvanlige FN-rammer. Nej, det gør vi ikke. Der er tale om, at alle lovlige myndigheder i det land, hvor man skal arbejde – og for øvrigt også naboerne – har skrevet under på disse principper, bl.a. det princip, at man skal hjælpe humanitære konvojer frem.

Dernæst gjorde fru Annette Just en del ud af, at det er NATO-lande, der deltager, og der

står, siger fru Annette Just, i NATO-traktaten, at man ikke må gå »out of area«. Det er en misforståelse. Det står der ikke noget som helst om i NATO-traktaten. Der har hidtil været politisk enighed mellem NATO-landene om, at NATO som sådan holdt sig inden for det nordatlantiske område, men det hører fortiden til, for NATO har nu tilbudt FN og for øvrigt også Den Europæiske Sikkerhedskonference, CSCE, at stille NATO-tropper til rådighed for fredsbevarende indsatser. Det er klart, at en sådan indsats ikke vil være begrænset til det nordatlantiske område; dér har vi jo netop den fred og sikkerhed, som vi ønsker også i egen interesse at udstrække til andre lande.

Det er derfor, NATO har spillet en central rolle i hele planlægningen af det, der nu skal foregå i det tidligere Jugoslavien, og det er derfor, det i første omgang især er NATO-tropper, der stilles til rådighed. Jeg har ellers forstået, at der var bred enighed om i Danmark, at det var en god udvikling i NATO's opgaver. Jeg har forstået på debatten, at også partier, der tidligere har været meget kritiske over for dansk NATO-medlemskab, netop har set noget ideelt i, at NATO påtager sig fredsbevarende opgaver i den nye verden, der er ved at blive formet, og som vi har en interesse i at være med til at forme.

Der er også blevet henvist til, at det, der skal foretages her, har noget at gøre med grundlovens § 19, stk. 2 – det er dér, hvor der tales om at anvende militære magtmidler mod fremmed stat. Det må jeg sige, det har det ikke, for det, der er tale om her, er en humanitær redningsaktion for en nødstedt befolkning. Det er en aktion, som gennemføres i en af FN's medlemsstater. Jeg minder om, at Bosnien-Herzegovina er medlem af FN. Det er en stat, Danmark har anerkendt, og det er en stat, som samtykker i denne operations gennemførelse. Ydermere er – jeg henviste før til Londonkonferencen – de stridende parter dernede enige om, at den humanitære bistand til alle nødlidende skal sikres. Der er altså ikke tale om, at der anvendes militære midler mod en fremmed stat, og derfor kommer grundlovens § 19, stk. 2, overhovedet ikke ind i billedet. Derfor, kan man sige, var det for så vidt ikke nødvendigt med en særlig vedtagelse.

Imidlertid er jeg meget enig med dem, der har sagt, at det er godt, at vi har fået denne